

IAS 12

Daně ze zisku

[Cíl standardu]

- Stanovit přístup k účetnímu řešení daní ze zisku. Zásadní otázkou je, jak zaúčtovat běžné a budoucí daňové důsledky:
 - Budoucí úhrady (vyrovnání) účetních hodnot aktiv (závazků), které jsou vykázány v rozvaze účetní jednotky.
 - Transakcí a ostatních událostí běžného období, které jsou vykázány v účetní závěrce účetní jednotky.

[Rozsah působnosti]

Standard se aplikuje v účetnictví pro daně ze zisku.

[Definice]

- Účetní zisk je zisk nebo ztráta za období před odečtením daňového nákladu.
- Zdanitelný zisk (daňová ztráta) je zisk (ztráta) za období, vypočtený podle pravidel stanovených daňovými úřady, z něhož se počítají daně ze zisku splatné.
- Daňový náklad (daňový výnos) je souhrnná částka zahrnutá ve vypočteném čistém zisku nebo ztrátě za období z titulu splatné nebo odložené daně.
- Splatná daň je částka daní ze zisku k úhradě (k nároku) z titulu zdanitelného zisku (daňové ztráty) za období.

[Definice]

- Odložené daňové závazky jsou částky daně ze zisku splatné v budoucím období z titulu zdanitelných přechodných rozdílů.
- Odložené daňové pohledávky jsou částky daně ze zisku nárokovatelné v příštích obdobích z titulu:
 - odčitatelných přechodných rozdílů,
 - převedených nevyužitých daňových ztrát,
 - převedených nevyužitých daňových odpočtů.

[Definice]

- Přechodné rozdíly jsou rozdíly mezi účetní hodnotou aktiva nebo závazku v rozvaze a jejich daňovou základnou. Přechodné rozdíly jsou buď:
 - Zdanitelné – které vyústí ve zdanitelné částky při určování zdanitelného zisku (daňové ztráty) budoucích období, kdy je účetní hodnota aktiva nebo závazku nárokována nebo uhrazena.
 - Odčitatelné – které vyústí k v částky, které jsou odčitatelné při určování zdanitelného zisku (nebo ztráty) budoucích období, kdy je účetní hodnota aktiva nebo závazku nárokována nebo uhrazena.

[Definice]

- Daňová základna aktiva nebo závazku je částka přisuzovaná tomuto aktivu nebo závazku pro daňové účely.

[Daňová základna aktiva]

- Daňová základna aktiva je částka, která bude odčitatelná pro daňové účely proti jakémukoliv ekonomickému užitku, který účetní jednotka získá, když ekonomický užitek uhradí účetní hodnotu aktiva. Pokud tyto ekonomické užitky nebudou zdanitelné, daňová základna aktiva se rovná jeho účetní hodnotě.

[Daňová základna závazku]

- Daňová základna závazku je jeho účetní hodnota snižená o položky, které budou odčitatelné pro daňové účely v budoucích obdobích.
 - V případě výnosu příštích daňová základna výsledného závazku je jeho účetní hodnota snižená o jakoukoliv částku výnosů, která nebude zdanitelná v budoucích obdobích.

Uznání odložených daňových a závazků a pohledávek

- Odložený daňový závazek uznat pro všechny zdanitelné přechodné rozdíly.
- Odloženou daňovou pohledávku uznat v rozsahu, ve kterém je pravděpodobné, že bude k dispozici zdanitelný zisk.

[Oceňování]

- Odložené daňové závazky a pohledávky se oceňují ve výši daňové sazby, která bude platná pro období, ve kterém bude realizována pohledávka nebo splatný závazek.

[Uznání odložené daně]

- Náklad ve výsledovce, pokud související transakce není uznána přímo ve vlastním kapitálu.

[Postup]

- Určit částky účetních hodnot a daňových základů pro každé aktivum a závazek.
- Vypočítat dočasný rozdíl odečtením daňového základu od zůstatkové hodnot.
- Vypočítat odložený daňový závazek a pohledávku.
- Vypočítat čistý odložený závazek a pohledávku.
- Odečíst počáteční odložený závazek nebo pohledávku. Rozdíl uznat ve výsledovce běžného období.
- Při změně sazby vypočítat vliv změny na počáteční zůstatek.

Příklad

Odložené daňové závazky a pohledávky

Stav aktiv a závazků podniku k 31.12.2003			
Položka	Účetní hodnota	Daňová základna	Rozdíl
Pozemky	2500	2500	
Budovy a zařízení	6800	4900	
Pohledávky z obchodního styku	15000		
Úroková pohledávky	4000		
Rezervy	2800		
Výdaje příštích období	1000		

Pohledávky z obchodního styku jsou v rozvaze vykázány po odečtení účetní opravné položky v hodnotě 1500.
Úrok je zdaněn při příjmu peněz.
Rezerva ve výši 2800 byla vytvořena na urovnání soudního sporu, výdaj není daňově uznatelný.
Výdaje příštích období se vztahují k zpětně placenému nájemnému. Náklad bude odčitatelný na bázi peněžních toků,
Počáteční stav odloženého daňové závazku je 1350. Daňová sazba pro následující období je 30%.

Příklad

Přecenění stálých aktiv

	Účetní hodnota	Daňová základna
Hodnota aktiv k.1.1,	50 000	48 000
Roční odpis	-10 000	-12 000
Hodnota aktiv k 31.12.	40 000	36 000
Ke konci roku se podnik rozhodl použít model přecenění v souladu s IAS 16 – Pozemky, budovy a zařízení. Reálná hodnota aktiva stanovená znalcem je 46 000. Daňová základna aktiv zůstává stejná.		

Příklad

Vykazování daňových pohledávek

K 31.12. 200X má podnik z titulu přechodných rozdílů odčitatelný daňový závazek v hodnotě 180 000, odloženou daňovou pohledávku v hodnotě 210 000 (čistý dopad ODP ve výši 30000).

Stanovte odloženou daňovou pohledávku, pokud podnik plánuje v roce 2004 zisk ve výši

- a) 100 000
- b) 20 000.

Daňová sazba je 20%.

Příklad - změna sazeb

	Účetní hodnota k 31.12.	Daňová základna k 31.12.	Rozdíl	Odložená daň
Stálá aktiva	680 000	520 000		
Pohledávka	96 000	0		
Závazek	83 000	0		

Odložený daňový závazek činil k 1.1. 18 000. Byl vypočten s použitím daňové sazby 30%. Během roku vláda oznámila snížení daně na 28%.
Stanovte konečný stav odložené daně k 31.12. a její část uznanou ve výsledovce.
Identifikujte část, která se vztahuje ke změně sazby.